

Voorstel aan de gemeenteraad

Wijziging Delegatiebesluit Omgevingswet voor beperkte strook grond voor Boorstraattunnel met langzaamverkeersverbinding

Beleidsveld	Mobiliteit
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Jantien van den Heuvel
Kenmerk	34217707
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De wijziging van het Delegatiebesluit Omgevingswet gemeente Utrecht vast te stellen, waarmee het college de bevoegdheid krijgt om voor de locatie die is aangeduid in de bijlage 'Geografische afbakening' het omgevingsplan zo te wijzigen dat de Boorstraattunnel met een langzaamverkeersverbinding ook in dat deel van het plangebied mogelijk wordt gemaakt als voldaan wordt aan de eisen voor een goede ecologische inpassing.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Een beperkte strook grond evenwijdig aan de sporen richting Amersfoort/Hilversum aan de zijde van Wisselspoor/2^e Daalsedijk binnen het gebied waar de Boorstraattunnel wordt aangelegd is in het Omgevingsplan door de aanduiding 'ecologische verbindingszone' ook aangewezen voor het behoud van de aan deze gronden eigen natuurlijke en ecologische waarden. Hierdoor mogen de aanlegwerkzaamheden niet in deze strook grond plaatsvinden, want deze strook grond mag niet worden 'geroerd'. Met een omgevingsplanwijziging wordt ervoor gezorgd dat wanneer in deze strook grond de tunnel inclusief het fiets- en voetpad wordt aangelegd er ter compensatie maatregelen moeten worden genomen én in stand gelaten moeten worden die een positief effect zullen hebben op de ecologie ter plaatse. Voor het overige staat het omgevingsplan het aanleggen van een tunnel toe. Daarom is voor de overige gronden waar de tunnel komt geen omgevingsplanwijziging nodig.

Als het besluit tot wijziging van het delegatiebesluit wordt genomen, is het College van Burgemeester en Wethouders bevoegd om de omgevingsplanwijziging voor de Boorstraat vast te stellen, waarmee ruimte in de planning ontstaat om tijdig een onherroepelijk omgevingsplan en onherroepelijke omgevingsvergunning te hebben en daarmee de aanleg gedurende de geplande treinvrijeperiode (TVP) uit te kunnen voeren. Als de planning niet wordt gehaald vertraagt de aanleg van de tunnel met een jaar.

Context

Aanleiding

Op 21 januari 2021, tijdens de raadsvergadering ter bespreking van het Ontwikkelkader en bestemmingsplan 2e Daalsedijk deelgebied 2 tot en met 4, is de motie 'Fietstunnel Boorstraat' ([Motie 2021/10](#)) aangenomen. In deze motie wordt aangegeven dat de gemeenteraad zich in 2015 via [motie 2015/26](#) unaniem heeft uitgesproken dat de aanleg van twee langzaam verkeerstunnels randvoorwaardelijk zijn voor het slagen van de ambities voor het gebied langs de 2e Daalsedijk. Toen de motie werd ingediend, was al een besluit genomen over de aanleg van de langzaam verkeerstunnel bij de Locomotiefstraat.

Het nu voorliggende raadsvoorstel hoort bij het raadsvoorstel 'Vaststellen IPvE/FO Fietsverbinding Boorstraat, Kredietaanvraag Fietsverbinding Boorstraat', waarmee de gemeenteraad onder andere wordt gevraagd om te besluiten over de actuele financiering van het project om de Boorstraat langzaamverkeerstunnel voor fietsers en voetgangers aan te leggen. Wanneer de gemeenteraad hierop heeft besloten, wordt de benodigde omgevingsplanwijziging voor de Boorstraattunnel in procedure gebracht.

Met het raadsvoorstel 'Wijziging Utrechts Plan Proces' is op 14 november 2024 [motie M454](#): 'Maak het makkelijk om te stemmen over delegeren' aangenomen. Hiermee wordt het College van Burgemeester en Wethouders opgedragen om:

1. Een delegatiebesluit in het kader van het UPP altijd in een separaat raadsvoorstel aan de raad voor te leggen.
2. In dit delegatievoorstel altijd duidelijk aangeven wat de onder 1.d.I genoemde kaders zijn, zodat de delegatie scherp is geformuleerd.
3. De delegatie altijd te voorzien van een kaart die geografisch de delegatie helder afbakt.

Met het raadsvoorstel 'Vaststellen IPvE/FO Fietsverbinding Boorstraat, Kredietaanvraag Fietsverbinding Boorstraat' wordt de gemeenteraad gevraagd om het Integraal Programma van Eisen (IPvE) en het Functioneel Ontwerp (FO) voor de openbare ruimte vast te stellen.

In het Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp staan de maatvoeringen van de tunnel, de inrichting van de openbare ruimte en staat hoe met het ontwerp invulling wordt gegeven aan verschillende thema's. Hierin staan dan ook de kaders waarbinnen de tunnel aangelegd moet worden.

Voor Samen Stad Maken verwijzen wij naar het kopje met deze titel verderop in dit raadsvoorstel. Met de bijlage 'Geografische afbakening' wordt voorzien in een geografische kaart van het plangebied waarvoor om delegatie van de vaststelling van de omgevingsplanwijziging wordt gevraagd. Hiermee is de delegatie helder afgebakend.

Juridische context

Op grond van artikel 2.4 van de Omgevingswet stelt de gemeenteraad een omgevingsplanwijziging vast. Op basis van artikel 2.8 van de Omgevingswet kan de gemeenteraad een besluit nemen waarmee de bevoegdheid tot het vaststellen en daarmee ook het wijzigen van delen van het omgevingsplan wordt gedelegeerd aan het College van Burgemeester en Wethouders. De gemeenteraad moet hier expliciet toe besluiten.

Tegen een (wijziging van een) delegatiebesluit staan geen rechtsmiddelen (bezwaar, beroep) open (artikel 8:3 lid 1 sub a van de Algemene wet bestuursrecht).

Met het Utrechts Planproces Openbare Ruimte (UPOR), vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders op 10 maart 2026, wordt een Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp, die voor zogenaamde UPP3- en UPP4-projecten werden vastgesteld, vervangen voor een Nota van Uitgangspunten en Schetsontwerp. Omdat de Boorstraattunnel al een lopend traject is, worden nog een Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp voorgelegd. Het gaat hier om een categorie B project, vanwege de zeer grote bedragen en de politieke gevoeligheid, en dit betekent dat de gemeenteraad bevoegd is om het Integraal Programma van Eisen en het Functioneel Ontwerp vast te stellen.

Beslistermijn

De uiterlijke beslistermijn is januari 2027. Het raadsbesluit 'Vaststellen IPvE/FO Fietsverbinding Boorstraat, Kredietaanvraag Fietsverbinding Boorstraat' is nodig om de omgevingsplanwijziging en de aanvraag om omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in gang te kunnen zetten. Aanleg gedurende de geplande treinvrije periode (TVP) kan alleen als er tijdig sprake is van een onherroepelijk omgevingsplan en onherroepelijke omgevingsvergunning. Indien de beslissing na januari 2027 wordt genomen, heeft dit tot gevolg dat de aanleg van de tunnel met een jaar vertraagt. Dit in verband met de procedure(tijden) van ProRail voor het aanvragen en verkrijgen van een treinvrijeperiode. Een treinvrijeperiode voor de duur van dit project moet drie jaar van tevoren worden aangevraagd.

Dit raadsvoorstel hoort bij het raadsvoorstel 'Vaststellen IPvE/FO Fietsverbinding Boorstraat, Kredietaanvraag Fietsverbinding Boorstraat', waardoor dit tegelijkertijd geagendeerd moet worden. Omdat in het Integraal Programma van Eisen en het Functioneel Ontwerp de kaders staan waarbinnen de tunnel aangelegd moet worden en krediet nodig is voor de aanleg van de Boorstraattunnel inclusief de openbare ruimte, moet eerst op het raadsvoorstel 'Vaststellen IPvE/FO Fietsverbinding Boorstraat, Kredietaanvraag Fietsverbinding Boorstraat' besloten worden.

Besluitvorming over hoeveel het project Boorstraat gaat kosten gaat via het andere raadsvoorstel 'Vaststellen IPvE/FO Fietsverbinding Boorstraat, Kredietaanvraag Fietsverbinding Boorstraat' dat tegelijk voorligt. Deze bevoegdheid wordt met het aannemen van dit raadsvoorstel 'Wijziging Delegatiebesluit Omgevingswet voor beperkte strook grond voor Boorstraattunnel met langzaamverkeersverbinding' dan ook niet uit handen gegeven.

Beoogd effect

Als de gemeenteraad het besluit tot wijziging van het delegatiebesluit neemt, waardoor het College van Burgemeester en Wethouders over de omgevingsplanwijziging mag besluiten, ontstaat een kortere proceduuretijd (dit scheelt circa minimaal vier maanden). Deze ruimte in de planning helpt om tijdig een onherroepelijk omgevingsplan en onherroepelijke omgevingsvergunning te hebben en daarmee de aanleg gedurende de geplande treinvrijeperiode (TVP) uit te kunnen voeren.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

- [Raadsbrief](#) van 23 november 2023 waarin het eindresultaat van de haalbaarheidsstudie wordt beschreven. Daarnaast wordt hierin de start van het opstellen van het overdrachtdossier van de tunnel, het Integraal Programma van Eisen en het Functioneel Ontwerp beschreven.
- [Raadsbrief](#) van 7 april 2026 over de hogere raming van de kosten, de oorzaak ervan en hoe dit verschil opgevangen wordt.

- [Raadsvoorstel Delegatie besluiten Omgevingswet. Uitbreiding 2026](#) waarmee het Delegatiebesluit Omgevingswet gemeente Utrecht genomen is.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De wijziging van het Delegatiebesluit Omgevingswet gemeente Utrecht vast te stellen, waarmee het college de bevoegdheid krijgt om voor de locatie die is aangeduid in de bijlage 'Geografische afbakening' het omgevingsplan zo te wijzigen dat de Boorstraattunnel met een langzaamverkeersverbinding ook in dat deel van het plangebied mogelijk wordt gemaakt als voldaan wordt aan de eisen voor een goede ecologische inpassing.
Argumenten	
1.1	<u>Delegatie is nodig om de benodigde omgevingsplanwijziging voortvarend af te ronden.</u> Het project Boorstraattunnel heeft belang bij snelheid en voortgang in het proces. Door het besluit over het omgevingsplan te delegeren aan het college kan belangrijke tijdswinst worden bereikt van al gauw circa vier maanden. Voor de gewenste voortgang van het project en om tijdswinst te behalen in de bestuurlijke besluitvorming is het verlenen van delegatie aan het college gewenst. Een tijdswinst van circa vier maanden biedt ruimte in de planning om tijdig de benodigde treinvrije periode bij ProRail aan te kunnen vragen voor het geplande jaar van de aanleg in 2031. Een treinvrije periode voor de duur van dit project moet drie jaar van tevoren worden aangevraagd en hiervoor is een onherroepelijk omgevingsplan en omgevingsvergunning nodig. Wanneer deze deadline niet wordt gehaald, zorgt dit voor een jaar vertraging van het project.
1.2	<u>De benodigde wijziging van het omgevingsplan is beperkt van omvang.</u> Het omgevingsplan staat de aanleg van de tunnel toe. Evenwijdig aan de sporen richting Amersfoort/Hilversum, aan de zijde van Wisselspoor/2e Daalsedijk ligt echter een strook grond waar op basis van het omgevingsplan de functie 'Groenvoorzieningen (G)' inclusief de aanduiding 'ecologische verbindingszone (ev)' geldt. Hiermee zijn deze gronden ook aangewezen voor het behoud van de aan deze gronden eigen natuurlijke en ecologische waarden. Hierdoor mogen de aanlegwerkzaamheden niet in deze strook grond plaatsvinden, want deze strook grond mag niet worden 'geroerd'. De overige gronden waar de werkzaamheden plaatsvinden hebben niet de aanduiding 'ecologische verbindingszone'. Met de wijziging van het omgevingsplan wordt, vanwege de aanduiding 'ecologische verbindingszone', ervoor gezorgd dat in deze strook grond een tunnel inclusief het fiets- en voetpad alleen zijn toegestaan als er maatregelen worden getroffen en in stand gelaten worden die een positief effect hebben op de ecologie in het gebied (zie hiervoor ook argument 1.3).
1.3	<u>Met de omgevingsplanwijziging wordt afgedwongen dat ecologische maatregelen worden genomen, waardoor de ecologische verbindingen voor dieren verbeteren.</u> Met de wijziging van het omgevingsplan wordt ervoor gezorgd dat wanneer in de strook grond de tunnel inclusief het fiets- en voetpad wordt aangelegd er maatregelen moeten worden genomen en in stand gelaten moeten worden die een positief effect hebben op de ecologie in het gebied. Het gaat om de volgende ecologische maatregelen, die samen met een ecooloog van de gemeente zijn bedacht: - er komt een faunapassage waarmee de ecologische verbinding evenwijdig aan het spoor wordt hersteld;

	- er komt een ecologische zone door de tunnel heen en daarmee onder de sporen door, waarmee een extra ecologische verbinding wordt aangelegd. De ecologische maatregelen zijn nader uitgewerkt (zoals de minimale breedte en inrichting) en deze moeten in lijn met de uitwerking gerealiseerd worden. De ecologische maatregelen zijn met name bedoeld voor kleine landgebonden zoogdieren, zoals egels, marterachtigen en muizen en door de ecologische maatregelen worden de ecologische verbindingen voor deze dieren in dit gebied verbeterd. Het plangebied van deze omgevingsplanwijziging maakt overigens geen onderdeel uit van de gemeentelijke stedelijke groenstructuur. Wel is een verbinding tussen de 1e Daalsebuurt en Wisselspoor/2e Daalsedijk weergegeven als een uitbreiding van een (wenselijke) verbinding. Hier wordt met dit project invulling aan gegeven.

Financiën

De kosten die het maken van de omgevingsplanwijziging met zich meebrengt worden gedekt door het project. Het delegatiebesluit heeft geen financiële consequenties omdat de planologische procedure ongeacht delegatie moet worden doorlopen.

Vervolg

Als het besluit tot wijziging van het delegatiebesluit door de gemeenteraad wordt genomen, dan wordt dit bekendgemaakt in het Gemeenteblad, waardoor het in werking treedt. Vervolgens kan de omgevingsplanwijziging (vermoedelijk in het tweede kwartaal van 2027) door het College van Burgemeester en Wethouders vastgesteld worden. Belanghebbenden kunnen over de omgevingsplanwijziging beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Voor het project is daarnaast een omgevingsvergunning nodig.

Samen stad maken

Over de Boorstraattunnel heeft samenwerking met de stad plaatsgevonden. Er volgt nog een tweede participatieronde voor het verder ontwerpen van de openbare ruimte en de speeltuin. Over het nu voorliggende delegatiebesluit heeft geen samenwerking met de stad plaatsgevonden.

Communicatie

Zie onder het kopje vervolg. Er is geen aanvullende communicatie voorzien.

Referendabel

Dit raadsvoorstel is referendabel.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Besluit tot wijziging van het Delegatiebesluit Omgevingswet gemeente Utrecht
- Geografische afbakening

Bijlagen informatief

-